

TEHNIKA- ÜLIKOOOL

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht

Esmaspäev

18-19 (1512)

12. oktoober 1998

Hind 1 kr

Kaitsejõudude Peastaap: üliõpilastele hinnalandust ei tehta

Info meessoost tudengitele!

Olles arvamisel, et info liikumine Kaitsejõudude Peastaabi, Kaitseministeeriumi ja tudengite vahel on peaaegu olematu, siis püüaksin seda tühemikku täita.

Kaitseministeeriumi ja Kaitsejõudude Peastaabi seisukoht on: kuna Eesti riigi elanikkond on väikesearvuline, materiaalsed võimalused on napid ning kaitsevõimsust ei saa võrrelda suurriikide omaga, pole võimalik tudengitele kaitseväeteenistuse suhtes anda privileege ega teha hinnaalandusi. Seetõttu on parim variant see, kui pärast üldharidus- või kutsekooli lõpetamist kutsutakse noormehed ja vabatahtlikud neid Eesti Kaitseväge, võimaldades soovijatel eelnevalt sooritada sisseastumiseksamid kõrgkooli. Selline korraldus tagaks optimaalse efektiivsusega reservohvitseride ja reservallohvitseride ettevalmistamise Eestis ning võimaldaks kasutada olemasolevaid struktuure polüfunktsionaalselt.

See on aga ideaalvariant. Hetkel on meil tuhandeid üliõpilasi, kes pole läbinud ei endist NL armeed ega ka Eesti kaitseväge. Mis neist saab?

Mõni lõik kehtivast kaitseväeteenistuse seadusest :

§ 3 "Kaitseväeteenistus on kohustuslik kõigile meessoost Eesti ko-

danikele ja iga kodanik on kohustatud täitma seda käesoleva seaduse alusel ja korras."

§ 38 (1) "Pärast 1994. aasta 10. aprilli kõrgema õppeasutuse stationaarses õppevormis õppima asunud ja kõrghariduse omandanud kutsealune, kes pole tegevteenistust läbinud, võetakse arvele reservväelase kandidaadina.

(2) Reservväelase kandidaati võib kalendriaasta jooksul kutsuda õppekogunemistele või riigikaitseliste kursustele kokku kuni 90 päevaks.

(3) Reservväelase kandidaat, kes võtab osa õppekogunemistest või riigikaitselistest kursustest, on tegevteenistuses, mille suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse ajateenistust reguleerivaid sätteid.

(4) Erandina käesoleva seaduse paragrahvist 20 loetakse reservväelase kandidaadi ajateenistuskohustus täidetuks pärast kuut kuud tegevteenistust.

(5) Reservväelase kandidaadile kohaldatakse õppekogunemistest või riigikaitselistest kursustest osavõtu korral käesoleva seaduse paragrahv 20 sätestatud tagatisi."

Elektroonikud pidasid konverentsi

TTÜ elektroonikainstituudi ja Elektroonika Kompetentsuskeskuse korraldusel toimus Tallinnas 7. - 9. oktoobrini Balti mere regiooni suurim rahvusvaheline elektroonikaalane konverents "BALTIC ELECTRONICS CONFERENCE" (BEC'98). See korraldati kuuendat korda ning osavõtjaid saabus kõikidest Läänemere riikidest. Lisaks on osalejaid kaugematest paikadest: Ungari, Portugal, Prantsusmaa ja Lõuna-Korea.

Konverentsi plenaaristungil esinesid pikemate ettekannetega tippteadlased Saksamaalt, Rootsi ja Prantsusmaalt. Kõne all olid meditsiini ja elektroonika vahelised seosed ning perspektiivid uuel aastatuhandel. Räägiti energeetika, elektroonika ning informaatika omavahelisest läbipõimumisest tingitud väljakutsest uue sajandi inseneridele ning maailma majanduses kõige kiiremini arenevast tegevusvaldkonnast - elektroonikadisainist, aga ka spetsialistide vaegusest nimetatud alal.

Töö jätkus kitsamate teemadesüvaanalüüsiga. Käsitluse all olid nii keeruliste elektroonikasüsteemide testi- ja diagnostika, mikroskeemide ja pooljuhtelementide (sealhulgas mikrosüsteemide) uurimise, projekteerimise ja realiseerimise kui ka jõuelektroonika ning elektroonikamaterjalide ja -tehnoloogia alased küsimused.

Konverents lõppes elektroonika ja infotehnoloogia alast õpetamist ning rahvusvahelist koostööd käsitleva ümarlause aruteluga, millest võtsid osa Eesti ja välismaa tippteadlased.

Toomas Rang
professor

**BEC'98 Rahvusvahelise
Programmikomitee esimees**

Jätkub 2. lk

Algus 1. lk.

Kaitsejõudude Peastaap...

§ 33 lg 2 "Tegevteenistuseks loetakse ka õppimine kõrgemate õppeasutuste vahelistel vabatahtlikel reservohvitseride või allohvitseride kursustel, mille kestuse määrab Vabariigi Valitsus. Kursust mitte lõpetanud säilib ajateenistuskohustus pärast kõrgema õppeasutuse lõpetamist."

Ja nüüd üliõpilasi puudutav paragrahv uuest kaitseväeteenistuse seaduse eelnõust, mis tõenäoliselt jaanuaris kehtima hakkab:

§ 263 Ajateenistuskohustuse täitmine reservohvitseride või allohvitseride kursuse, õppekogunemiste või riigikaitseliste kursuse vormis.

(1) Kutsealune, kellele pole enne käesoleva seaduse jõustumist antud ajapikendust kõrghariduse omandamiseks kõrgema õppeasutuse statsionaarses õppevormis, samuti magistri- ja doktoritõppe statsionaarsele üliõpilasele, võetakse arvele reservväelase kandidaadina.

(2) Reservväelase kandidaadil on õigus täita ajapikenduse tähtaja vältel ajateenistuskohustus lõpetades kõrgkoolidevahelised reservohvitseride või allohvitseride kursused või omandades sõdurile või allohvitserile ettenähtud sõjaline ettevalmistus õppekogunemiste või riigikaitseliste kursuste vormis.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud õppevormis õppimise katkestamisel (eksmatrikuleerimisel) kutsutakse kutsealune, kes pole lõpetanud kõrgkoolidevahelist reservohvitseride või allohvitseride kursust või omandanud sõdurile või allohvitserile ettenähtud sõjalist ettevalmistust õppekogunemiste või riigikaitseliste kursuste vormis, ajateenistusse üldistel alustel.

(4) Reservväelase kandidaati võib kohustada kalendriaasta jooksul reservohvitseride või allohvitseride kursusest, õppekogunemisest või riigikaitselistest kursusest osa võtma kuni 90 päevaks.

(5) Reservväelase kandidaat, kes võtab osa õppekogunemistest või õpib riigikaitselistel kursustel, on tegevteenistuses, millele kohan-

datakse ajateenistust reguleerivaid sätteid.

(6) Usulistel või kõlbelistel põhjustel kaitseväeteenistusest keelduja võetakse asendusteenistusse üldistel alustel.

(7) Reservväelase kandidaadi ajateenistuskohustus loetakse täidekuks pärast õkuulist tegevteenistust ja ta arvatakse paragrahv 125 alusel reservi.

Meesssoost üliõpilased! Seega kehtib teie jaoks kolm varianti:

1. Läbida kaitseväeteenistus enne kõrgkooli.
2. Lasta arvata ennast reservväelase kandidaadiks.
3. Läbida kõrgkoolidevahelised reservohvitserikursused.

Lähemalt iga variandi eelistest ja puudustest.

Variant 1. Parim variant kaitsevääle ja ka Sulle: Sul on olemas võimalus teha peale kutsekeskkooli või keskkooli/ gümnaasiumi lõpetamist ülikooli eksamid ära ja asuda aastaks teenima kaitseväge. Olen ise läbinud ajateenistuse Kuperjanovi pataljonis ja võin kindlalt väita, et pole seal nii hull ühti. Hirm vaimsete võimete oskuste kaotsimise ees on alusetu. Nii kergesti ei unune gümnaasiumis õpitu, kuna kaitseväes käib ju samuti usin õppetöö, toimuvad tunnid, eksamid, arvestused.

Kes tahab, saab ju ka väeosa üha suurenevates raamatukogudes end täiendada ja on teisigi eneseharimise teid: saab käia kinos, teatris — riigi kulul, muuseas!

Variant 2. Selle kahjuks räägib asjaolu, et riik võib teid suvalisel ajal, st kas või igal aastal, kutsuda õppekogunemistele või riigikaitseliste kursustele, mille kestus on kuni 90 päeva. Olen kindel, et ükski firma ei sõanda tööle võtta isikut, kes suvalisel hetkel oma kohust riigi ees täitma läheb. (Maksimumvariant — olete tööandja jaoks kadunud aastaks 90 päeva)

Variant 3. Kehtiva kursuse valem on 2+2+4, ehk esimese aasta kahel suvekuul (juuli-august) õpitakse alg-

teadmisi, teisel aastal läbitakse seersandiõpe ja kolmandal aastal aspirandikursus. Pärast praktikat väeosas saadakse eduka õppimise korral reservlipniku aukraad. Niisiis on võimalik saada kaheksa kuuga reservlipnikuks. Muuseas, viimast arvu (4 kuud) võib samuti jupitada (nt 2+2) Eks ta raske ole — vähemalt kolm suve tuleb veeta kaitseväes ja pingelise õppetööga tegeldes, mitte rannas päikest võttes ja puhates. Kuid, nagu ütles üks kursusel osalev tudeng: "Õpin TÜs matemaatilist statistikat ja statistiliselt tundub mulle 8 kuud palju meeldivam variant kui 12 kuud." Tasub mõelda! Eriti neil, kel vähegi militaarhuvi on ja kes oma tulevikku mingilgi määral sõjaväestruktuuridega seotuna näevad (kaitseväge, KL).

Eeliseks võib veel lugeda, et ollakse koos teiste omasugustega, üliõpilastega nimelt. Kursustele võid minna kursavenna, toanaabri, sõbraga, kellega iganes. Eelduseks muidugi see, et sul on teatud füüsilisi ja psüühilisi võimeid, sest ega igaüks sobigi sõjaväeliseks juhiks. See selgub katsetel, mis toimuvad kevaditi. Eelistatakse neid, kes on juba KL liinis tegevad, kas või akadeemilises malevkonnas. Aga suveplaanid võid valmis teha juba praegu.

Üliõpilased, kes neil kursustel käinud, on leidnud sealt uusi sõpru ja aktiivne seltsielu jätkub ka kooliajal: on olemas oma kodulehekülg, list, koos käiakse sportimas, pidudel, sünnipäevadel.

Lisainfot võid saada ka aadressil http://sylvia.ce.ut.ee/toomas_n/yrrok, mis on ÜROKi (Ülikoolidevahelise Reservohvitseride Kursuse) koduleheküljeks internetis või kirjuta e-mail valjo@va.ttu.ee (kuhu võid saata arvamusi ja küsimusi KL, kaitseväge, ÜROKi jm kohta.)

Riigikaitselistes jm militaarteemalised lood ei jää ülikoolide lehtedes viimaseks ja te saate oma küsimusele vastuse mõnes järgnevas numbris.

Lugupidamisega

Valjo Tooming
Kaitseministeerium
TTÜ üliõpilane

TTÜ nõukogus

29. septembril

♦ Võeti vastu otsus **õppetegevuse kvaliteedi ja tulemuslikkuse** kohta. Eestis toimuvate protsesside ja tehnikaülikoolis läbi viidud reformide tulemusena on kõrvuti soovitud arengutega (hariduse parem vastavus ühiskonnaelu ja tööturu kuuresti muutuvatele nõudmistele, üliõpilaste iseseisvuse ja valikuvabaduse kasv) ilmnunud ka negatiivseid suundumusi (üliõpilaste suhted ülikooliga on muutunud impersonaalseks, nominaalajaga lõpetajate arv on langenud kolmandikuni).

Tõstmaks õppetegevuse tulemuslikkust, seab nõukogu eesmärgiks, et alates käesolevast sügissemestrist nimetatakse igale põhiõppe esimese ja teise õppeaasta üliõpilasele **akadeemiline juhendaja** ja alates järgmisest, s.o kevadsemestrist on akadeemiline juhendaja igal üliõpilasel.

Ka tuleb kohe nüüd sügissemestrist alates rakendada kõigi õppejõudude tegevuse hindamist üliõpilaste poolt. Samuti tuleb käivitada õppejõudude koolitus ja atesteerimine õppekor-

ralduse ja õppekavade ülesehituses ning sisus. 27. oktoobriks valmistab ülikooli valitsus ette vastava korra.

1999. a õppetegevuse summade jaotamisel arvestatakse akadeemilise struktuuri üksuste vahel ka soorituste mahtu. Õppe- ja teadusosakond ning teaduskonnad analüüsivad aga pidevalt õppetegevuse tulemuslikkust ning üliõpilaste väljalangevuse põhjusti.

Õppekomisjon peaks aga uurima gümnaasiumi riikliku õppekavaga ette nähtud reaalinete programme ja sisseastujate tegeliku taseme erinevusi. Analüüsist välja koorunud ettpanekud esitada Haridusministeeriumile.

Tehnikaülikool teeb Haridusministeeriumile ettepaneku algatada ülikooliseaduse muutmise, sätestades üliõpilase staatuse, sh võimlause õppida nii täis- kui osakoormusega.

♦ Nõukogu kinnitas oma sügissemestri tööplaani. Ees on neli istungit: 20. oktoobril, 17. novembril, 15. detsembril ja 19. jaanuaril.

♦ otsustati muuta Arengufondi nõukogu liikmete koosseisu seoses senise liikme **Hardo Pajula** siirdumisega USAsse. Tema asemele arvati **Gunnar Okk**, AS Eesti Energia juhatuse esimees.

♦ Kinnitati nõukogu ajutine komisjon majandusteaduskonna tegevuse hin-

damiseks. Koosseis: prof **Jakob Kübarsepp** (esimees), doktorant **Jüri Joller**, prof **Sulev Mäeltsemees**, prof **Mart Sõrg** (Eesti Panga Nõukogu esimees), üliõpilane **Helena Tohver**. Materjal esitada 7. detsembriks.

♦ Kinnitati nõukogu ajutine komisjon Haridusuuringute keskuse tegevuse hindamiseks. Koosseis: prof **Rein Jürgenson** (esimees), doktorant **Arvo Mere**, üliõpilane **Janne Mägi**, TPÜ prof **Jüri Orn**. Materjal esitada 12. oktoobriks.

♦ Vastavalt akadeemilise komisjoni soovitusel kinnitas nõukogu korralise õppejõu ametikohale kutsumise korra.

♦ Nõukogu juhatajaks valiti käesolevaks õppeaastaks tekstiilitehnoloogia professor **Anti Viikna**. Asejuhatajaks valiti peenmehaanika professor **Maido Ajaots**.

♦ Nõukogu moodustas neli alalist komisjoni ja nimetas nende liikmed. Tegutsevad akadeemiline, teadus-, arendus- ja õppekomisjon.

♦ Vastavalt teaduskomisjoni ettepanekule otsustas nõukogu taotleda teadusteemade sihtfinantseerimist, kinnitades TTÜ uued ja järel doktorite sihtfinantseeritavad teadusteemad ning kiites heaks TTÜ asutuste uued ja järel doktorite teemad.

TTÜ valitsuses

2. oktoobril

Arutati täiendavaks finantseerimiseks eraldatud summa jaotust sügissemestriks (õppetegevuse mahu järgi). Otsustati jaotada reservi jäänud 2 180 101 krooni järgnevalt: geenitehnoloogia keskusele 111 000, keeltekeskusele 52 000 ja

ülejäätanu (2 017 101 kr) akadeemilise struktuuri üksuste vahel: energiateaduskonnale 166 835, ehitusteaduskonnale 232 450, humanitaarteaduskonnale 249 475, info- ja tehnikateaduskonnale 244 231, keemia- ja teaduskonnale 225 250, süsteemitehnika teaduskonnale 118 302, mehaanika teaduskonnale 224 060, majandusteaduskonnale 407 757, matemaatika- ja füüsika teaduskonnale 148 741.

Esitatud taotlustele vastavalt tegi valitsus oma reservist järgmised rahaldused: arvutitehnika insti-

tuudile SUN-arvutite klassi loomiseks 100 000, humanitar- ja sotsiaalteaduste instituudi tegevuse laienemiseks 91 000, audiitorfirmale PricewaterhouseCoopers finants-õigusliku konsultatsiooni eest täiendavalt 25 000 (lõplik hind kujuks 125 000 krooni), ülikooli ja tema liikmete nimel esitatavate teadusartiklite ning ametlike dokumentide keelelise redigeerimise eest tasumiseks 20 000 krooni.

Humanitaarid läksid EHIsse

Tallinna Tehnikaülikooli 80. a juubeliürituste nädala raames toimus teisi märkimisväärsed sündmusi, mida ei kajastanud plakatid.

Nimelt 15. septembril avati pidulikult humanitaar- ja sotsiaalteaduste instituudi uued ameti- ja õpperuumid aadressil Sütiste tee 21, endises nn EMI majas, mida praegu haldab Eesti Haldusjuhtimise Instituut (EHI).

Miks siis ikkagi oli vaja taotleda uusi ruume? Aga sellepärast, et instituudi tööpõld on tunduvalt laienenud -- õpetatakse ju ikkagi ligi 90 õppekursust kogu ülikoolile, haldusjuhtimise õppevaldkonna üliõpilaste arv on aga ületanud juba 350 piiri. Endistes ruumides Ehitajate tee 5 nappis nii töökohti õppejõududele kui ka auditooriumipindu.

Piduliku hetke osaliste seas olid rektoraadi liikmed, õppejõud, riigijuhtimise kõigi kolme tasandi -- riigivalitsusasutuste, maavalitsuste ja kohaliku omavalitsuste esindajad, kõrgkoolide ning haldusjuhtimise koolitusasutuste esindajad, kes kõik on huvitatud kaasaegse erialase koolituse saanud spetsialistidest.

Pidulikul avatseremoonial lõikasid ülikoolivärvilise lindi läbi (vt foto) rektor **O. Aarna** ja Riigikantselei

avaliku halduse ja personali osakonna juhataja **V. Rannasoo** (on ju Riigikantselei riigiametnike ettevalmistust ning täienduskoolitust koordineeriv riigiasutus).

Tervitusi ja häid soove edaspidiseks tööks edastasid rektor **Olav Aarna**, Eesti Haldusjuhtimise Instituudi direktor **Ülle Purga**, TPÜ riigiteaduste osakonna juhataja **Tiiu Pohl**, Eesti Sisekaitse Akadeemia rektor **Heiki Loot**.

Arutelud ja vestlused jätkusid kohvilaua taga.

Märkimist väärib asjaolu, et asumine ühise katuse alla Eesti Haldusjuhtimise Instituudiga on oluline mitmest aspektist:

- ♦ see on võimaldab tunduvalt tihendada sidemeid praktikaga, selle tegelike vajadustega;

- ♦ see võimaldab ühiselt kavandada rakenduslikke uuringuid, kuhu kaastakse üliõpilasi, magistrante, doktorante;

- ♦ see võimaldab kavandada ja korraldada olulisi rahvusvahelisi konverentse, kuna majas on selleks piisavalt ja kaasaegse sisustusega ruume, söökla, baarid, hotell;

- ♦ see võimaldab paremini kavandada uusi koolitusprojekte, lähtuvalt praktilisest vajadusest.

Usun, et koostöö piirid on laiemad ja võidavad kõik.

Päev hiljem, s t 16. septembril viidi uues "elupaigas" läbi instituudi initsiatiivil esimene teaduskonverents "Halduskultuur" 98", mis peaks saama rahvusvaheliseks ja tunnustatud, igaaastaseks konverentsiks. Esimene katsetus oli julgustav -- esinesid ju õppejõud, magistrandid, doktorandid. Tasemelt oli konverents arvestatav.

Ettekanded olid neljast põhilisest valdkonnast, milles valmistame ka ette kraaditaotlejaid:

- ♦ avalik haldus;

- ♦ haldusjuhtimine;

- ♦ kohaliku omavalitsuse ja regionaalpoliitika;

- ♦ keskkonnapolitiitika.

Konverentsi materjalid on kavandatud lähiajal avaldada teaduskogumikuna.

Järgmine konverents on planeeritud aasta pärast rahvusvahelisena, pealkirja all "Halduskultuur" 99".

Ilmo Saulepp
humanitaar- ja sotsiaalteaduste
instituudi direktor

Veel 80. aastapäevast

Lugupeetud kolleegid!

Tehnikaülikooli 80.aastapäevast on saanud möödanik. Kindlasti on igaühel meist selle tähtpäevaga seoses oma muljed ja mälestused, seni kuuldud hinnangute põhjal meeldivad ja kauaks meelde jäävad. Seetõttu on igati sobiv tänusõnadega meenutada neid, kelle kanda oli toimunud ürituste (nõukogu piduliku istungi, pikniku, näituste, akadeemikute allee taasavamise, teaduskonverentsi, vilistlaste balli, korvpalliturniiri ja paljude kohtumiste korraldamise) põhiraskus.

Püüdmata loetleda kõiki aastapäeva tähistamise kor-daminekule kaasajajaid ja veelgi vähem taotle-des nende järjestamist teenete kaalukuse põhjal, täna-n kogu Tallinna Tehnikaülikooli pere nimel kõiki meie alma materi 80.aastapäeva ürituste korraldajaid nende pühendumuse ja kohati ennastületava ko-husetundlikkuse eest.

Olav Aarna
rektor

Meid õnnitlesid 80. aastapäeva puhul

Audentese Kõrgem Ärikool
Tampere Tehnoloogiaülikool
AS Eesti Energia
Eesti Ühispank Tallinna kontor
Tallinna Tehnikagümnaasiumi õpetajad ja õpilased
Saare Maavalitsus
Eesti Energeetika Instituut
Sisekaitse Akadeemia
Läti Suursaatkond Eestis
Eesti Kunstiakadeemia
Majandusministeerium
Eesti Eksportnõukogu
Riigikogu esimees Toomas Savi
Eesti Teaduste Akadeemia

BALL

Reedel, 18. septembril pidas Tehnikaülikool aastapäevapuhust balli Estonias. Esinesid ülikooli taidluskoorid ja tantsuks mängis Peeter Sauli orkester. Kultuurikeskuse direktori Olavi Pihlamäe sõnul üllatas meeldivalt rahva suur tantsuhimu. Samuti tunnustas ta (ja mitte ainult tema) meie nais-, mees-, kammer- ja vilistlasnaiskoori esinemist, kes näitasid tõesti ülihead taset.

Peokülaliste seas võis näha endisi ja praegusi tipikaid. Endiste hulka võib seada ka vilistlase Anne Veski, kes bal-likülalistele samuti esines.

Küsid mõne tuttava vilistlase käest, miks ta TTÜ patrioo-dina ballile ei läinud, kõlas mitmel puhul vastuseks: ma ei teadnud sellest midagi, või: reede hommikul vist hom-mikutelevisioonis kuulsin natuke, siis oli juba hilja, või: tehke ise rohkem reklaami, infotulv on suur ja muudab kodaniku im-muunseks...

Korraldajad kurtsid lõpuks seda, et sööma-jooma kultuuri kipub mõnedel meie inimestel väheks jääma. Igaühele oli ette nähtud teatud hulk suupisteid ja klaas veini. Kui mõni rabsas taldriku kuhjaga täis või haaras korraga neli klaasi, jätkus ka nõrduinud, kes kõigest ilma jäid.

KORVPALLITURNIIR

Korvpalliarmastajad kogunesid Spordihoonesse laupäeval, 19. septembril. Kuidas kohtumised kulgesid, sellest rääkis toimetusele soojusenergeetika õppetooli juhataja, prof Aadu Paist.

"Turniiril osales neli võistkonda: veteranidest Direktorite Klubi, KAPA ja CAF (sõnadest citius, altius, fortius) ning noortest BEST-Estonia. Pingelise võistluse võitsid muidugi kõige nooremad BESTist.

Väga pingeliselt heitlesid omavahelisel duellil KAPA ja CAF. Tänu Priit Vilba headele kolmepunkti-visetetele võitis siiski CAF. Tuleame meelde, et Priit Vilba on ka Eesti Korvpalliliidu esimees.

Kohtunike poolelt oli tubli korraldaja endine Kalevi mängija, pikk poiss Viktor Viktorov, kes töötab TTÜ Spordikeskuse õppejõuna. Ta räägib päris hästi eesti keelt ja temaga on hea asja ajada.

Turniiri peaauphind on igavesti rändav vilistlaste karikas ja kõnealust turniiri korraldatakse igal aastal septembri keskel, TTÜ aastapäeva paiku. Eelmisel aastal võitis karika samuti CAF.

Pärast mängu toimus ka väike koosistumine, mis täiesti juhuslikult langes kokku tuntud mängija Indrek Toome 55. sünnipäevaga. Kõige muu hulgas arutati ka tulevaastase turniiri korraldust ja põhiliselt seda, kuidas suurendada noorte osavõtjate hulka," lõpetas Aadu Paist.

VIIMANE NÄITUS

Peahoone fuajees avati reedel, 9. oktoobril viimane 80. aastapäevale pühendatud näitus, mille kogus bibliograaf Imbi Kaasik. Teema: TTÜ 80. aastapäeva kajastused, õnnitlused, kingitused. Rektoraadi ettepanekul üles pandud välja-panekuga märgitakse ära neid, kes meid sõnades või mate-riaalselt meele pidasid ja kes aastapäeva aegseid sündmusi tulevastele põlvetele üles tähendasid.

Urmi Reinde

Vt ka kingituste loetelu lk 10.

Israeli haridussüsteem

Boris Gordon

3. osa

Kuna reisimuljetest on kevadistes lehtedes (I osa 25. mail ja II osa 8. juunil) piisavalt jutustatud, siis ehk oleks viimane aeg minna lõpuks üle israeli haridussüsteemi juurde.

Ühelt poolt on tühjale kohale uut luua alati lihtsam, kui tegeleda mingi vana asja ümberehitamisega. Kuna israeli riiki hakati ehitama neljaküm-nendate aastate lõpul praktiliselt tühjale kohale, siis puudutas see loomulikult ka haridussüsteemi.

Teiselt poolt selguvad kõik probleemid kohe, kui vaadata, kes ehit-
tas ja kelle jaoks ehitati. Olid ju kokku tulnud inimesed kõikvõimalikest riikidest, kes kõnelesid kõikvõimalikke keeli peale riigikeele, milleks oli siin heebrea keel. Selles keeles õpetati ka koolides. Õpilastel ja õpetajatel oli väga erinev haridus-tase. Mõni õpilane teadis juba kõr-gema matemaatika algeid, tema klassivend vaevles aga veel korru-tustabeli kallal. Ei tahaks rääkidagi, kuidas nendest raskustest üle saadi. Peatugem vaid sellel, mida minul õnnestus näha ja milline tase on praegu.

Alguseks mõni number: 14,5% riigi eelarvest eraldatakse haridusele. Uskumatult suur number on eelar-ves siiski alles teisel kohal — esimene on sõjavägi, kes saab 17,3%

Keskhariduse süsteem

erineb meie omast palju rohkem kui kõrgharidus või koolieelne haridus. Seetõttu peatun põhjalikumalt keskhariduse teemal.

Kesk-kool on 12aastane, millest 10 on tasuta. Umbes 95% juute lõpetab 12 klassi (araablaste hulgas on see näitaja madalam), kuid siit ei järeldu, et kõik nad saavad keskha-ridust tõendava tunnistuse. Osa

neist saab nn **osalise tunnistuse**. See nõuab seletust, mis omakorda vajab mõningate mõistete sisse-toomist.

Kõiki aineid on võimalik õppida **viie erineva sügavusastmega**. Juba kolmandast klassist alates valib õpilane ise, millisel tasemel ta ta-haks ühte või teist ainet õppida. Ja deklareerib vastavalt. Natuke meenutab see jah meie AP-se (ainepunkte). Kuid ainult natukene, kuna meie tudeng ei saa dek-lareerida, et ta tahaks mingit ainet õppida tasemel 1, 2, 3, 4 või 5. (See number ühtib umbes tundide arvuga nädalas). Humanitaarkallakuga laps valib näiteks humanitaaraineid tase-mel 3-5 ja reaallaineid tasemel 1-3, reaalkallakuga laps aga vastupidi. Iga aine kohta on 5 erineva tase-mega kava, millest madalam kuulub loomulikult kõrgema sisse. Seega igal eksamil ja ka tunnistusel, lisaks hindele (100 palli süsteemis) on iga aine kõrval ka teine number, mis näitab aine sügavusastet. Kus-juures deklareerimine ei ole lõplik. Näiteks võib õpilane algul eksami sooritada mingile madalamale tase-mele ja hiljem teha uue eksami kõr-gemale astmele. Ka võib õpetaja eksamil panna kõrge hinde muude teadmiste eest, kui õpilasel pole vähimatki ettekujutust mingist peatükist, mis kuulub selle taseme programmi, kuid hinne saadakse siis madalamal tasemel, kui õpilane algselt deklareerinud oli.

Kesk-kooli lõputunnistusele kan-takse **seitse tähtsamat ainet**:

- ◆ emakeel
- ◆ kirjandus
- ◆ matemaatika
- ◆ usuõpetus
- ◆ inglise keel
- ◆ ühiskonnaõpetus
- ◆ valikaine

Kokku saab taseme punkte tunnis-tusel olla kuni 35.

Tunnistus on "Täielik"

juhul, kui seal on kokku vähemalt 21 punkti. Vastasel juhul on ta "osaline", mida alati on võimalik "täielikuks" muuta, näiteks sõjaväes olles või kunagi hiljem edasi õp-pides.

Iga kõrgkool esitab sisseastu-jatele oma tingimused nii sum-maarsete punktide osas kui ka konkreetsete ainete osas, hinnetest rääkimata. Näiteks tehnilistesse kõrgkoolidesse võetakse ainult juhul, kui tunnistusel annavad mate-maatika ja inglise keel summaarselt vähemalt 8 punkti.

Lapsed jagunevad kooliliikide vahel järgmiselt:

- ◆ 70% lastest õpib ilmalikes koolides (riiklik raha, riiklik pro-gramm)
- ◆ 25% lastest õpib kiriklikes koolides (riiklik raha, riiklik pro-gramm)
- ◆ 5% lastest õpib ortodokssetes kiriklikes koolides (riiklik raha, oma programm, ei allu haridusministeeriumile)

Nagu selgub, sisaldub usuõpetus kõikides kooli liikides (ka ilmalikes), kuid erineva põhjalikkusega.

Keeleks on juudi koolides heebrea keel ja araabia koolides araabia keel.

Kooli struktuur: 6a algkool (elukoha järgne), 3a põhikool (ei ole elukoha-järgne) ja 3a kesk-kool (kuuluvad gruppidele ja ühiskondlikele organi-satsioonidele; õpetaja palk riigilt, kõik muu on eralõbu; programmid ja tegevus on haridusministeeriumi kontrolli all; tunnistus riiklik).

Igal koolil on kohustuslike ainete loetelu ja valitav osa, mida otsusta-takse kooli juhtkonna ja lastevane-mate koosolekul.

Hindamissüsteem: 1.-2. kl sõnaline, 3.-12. kl 100palline (tulemus alla 40 on negatiivne).

Ja muljeid reisist Iisraeli

Koolid alustavad tööd pühapäeval (hommik algab hümn laulmisega) ja töötavad kuus päeva nädalas, reede on lühendatud päev, mis lõpeb shabbat'i (piduliku laupäeva) tähistamisega igas klassis oma klassijuhatajaga ja hümn laulmisega. Peale seda minnakse koju oma perega shabbat'i pidama. Laupäev on koolis vaba päev, nagu ka kogu riigis.

Õppimise ajal

ei ole sellist mõistet nagu klassikomplekt

(näiteks 6a või 9b klass). Näiteks matemaatika tunniks jagatakse 100-150 kuuenda klassi last kolme või viie õpetaja vahel ära õpilaste poolt deklareeritud tasemete järgi (mitte rohkem kui kahe erineva tasemega lapsed korraga ühes ruumis). Vahetunnil komplekteeruvad need samad õpilased inglise keele tunni jaoks hoopis teistesse gruppidesse jällegi vastavalt deklareeritud tasemele. Klassikomplekti mõiste eksisteerib ainult vaba aja veetmisel, klassijuhataja tundides jmt. Et mitte teha palju kontrolltööd või eksami variante, siis madalam tase on kõrgema jaoks alati mooduliks.

Eriti keeruline protseduur on

riigieksamite läbiviimine,

kuna nad on juba aastaid olnud ka sisseastumiseksamite eest:

♦ kogu riik teeb mingit eksamit ühel ja samal ajal

♦ pangaseifist tuuakse 15 min enne eksami algust pitseeritud ümbrik inkassaatorautoga kohale

♦ eksamit viivad läbi ministeeriumi poolt selleks määratud isikud ja koolimajas ei ole sel päeval ühtegi selle kooli õpetajat ega ka juhtkonna esindajat

♦ eksam tehakse spetsiaalsetes vihkutes, mis kodeeritakse ja saadetakse juba ilma nimeta jällegi inkassaatormasinaga kogumispunktidest (6 kogu riigi kohta). Samas saadetakse materjalid otse ministeeriumisse dekodeerimiseks

♦ kogumispunktis kopeeritakse kõik tööd skanneriga ja saadetakse elektronkujul üks koopia ministeeriumi ja kaks erinevatele kontrollijatele (segades eelnevalt ära koolid, linnad, rajoonid jne)

♦ kui kahe kontrollija hinne ei erine rohkem kui 20%, siis on kõik OK ja tunnistusse pannakse välja hinne, mis summeerub kolmest komponendist: ühe kontrollija hinne kaaluga 0,3; teise kontrollija hinne kaaluga 0,3; kooli poolt enne eksamit välja pandud hinne kaaluga 0,4. Kui kahe kontrollija hinded on liiga erinevad, kontrollib kolmas kontrollija. Kui erinevused jäävad siiski suurteks, kontrollib komisjon.

♦ enne kui kõik vihkud saadetakse kontrollijatele, panevad 10 kontrollijat paika hinnete — vigade lati

♦ kui ühes koolis peale eksameid selgub, et kõikidele õpilastele kooli poolt pandud hinnete keskmine erineb kõikide kontrollijate poolt pandud hinnete keskmisest üle mingi lubatud protsendi (ükskõik kumbas suunas), siis arutatakse antud küsimust ministeeriumis ja selle kooli "hinnete lati kõrgust" korrigeeritakse

♦ kõik piletid kõikides ainetes valmistatakse ette kaheteistkümnese keeles. Õpilane teatab eelnevalt, mis keeles ta soovib eksamit teha. Kui seda keelt loetus ei ole, siis valmistatakse piletid ette tema emakeeles. **Keel ei tohi olla segavaks faktoriks teadmiste kontrollimisel.** Heebrea keele eksam on üks teiste seas, mida ta teeb nagunii. Kui õpilane alles tuli riiki ega jõudnud veel heebrea keelt korralikult ära õppida, siis võib ta selle deklareerida näiteks tasemele 1 ja saada küllaltki kõrge hinne. Selle 1-ga võib ta isegi saada "täieliku tunnistuse" ja minna edasi õppima kõrgkooli.

Heade kommerte reegel

Ütleb, et nii nagu naiselt ei ole kombeks küsida tema vanust, mehelt perekonnaseisu, nii ei ole kummaltilki kombeks küsida ka palka. Vaatamata sellele ei pidanud me viimasest reeglist eriti kinni ja meil õnnestus seminari käigus kooliõpetaja palga kohta välja peilida mõningad andmed. Keda see põhjalikumalt huvitab, saavad täpsed numbrid otse minult tabeli kujul (põhipalk, mille eest, mis-sugused juurdemaksud).

Kuid üldise pildi kuupalga kohta annavad järgmised arvud: keskkooli õpetajad 1500 – 2000\$, kooli peadirektor (koolis, kus on mitu astet, on igal astmel oma direktor ja peadirektor) 3000\$.

Loomulikult ei saa ma siin peatuda üksikasjadel. Mainimata jäid õpetaja koormuse, järeelkoolituse ja pensioni (mis on tihti palgaga võrdne) keerulised süsteemid. Ka õpetaja poolt tunni ettevalmistamine või õigemini need võrratud vahendid ja võimalused, mis talle selleks antud on, pakuks vastava ala inimestele kindlasti huvi.

Kõrgkooli omapara

Kõrgkoolid omavad palju suuremat iseseisvust kui meil. Nad ei allu haridusministeeriumile. Neid juhib organ, mis koosneb haridusministri ja viie tähtsama ülikooli rektorist.

Kokku on Iisraelis umbes 180 000 üliõpilast.

Raha ülikoolide ülalpidamiseks tuleb: 70% ühiskondlikest fondidest, 20% üliõpilaste maksudest (3300\$ aastas), 10% annetustest ja eraallikatest.

Teaduskraadid: bakalaureus 3a (+1a, kui tahad olla selle ala õpetaja, kuna ei ole olemas eraldi pedagoogilisi kõrgkooli), magister 2a, Phd ja "tais doktor".

Jätkub 8. lk

Iisraeli haridussüsteem ja muljeid reisist Iisraeli

Sisseastumine:

♦ Liidetakse kokku neli hinnet keskkooli tunnistusest (inglise keel ja kolm ainet ülikooli valikul), nii saadakse arv X

♦ Lisaks saadud summale on number Y, milleks on psühhomeetrilise testi tulemus. Testi korraldab eraldi asutus, millel ei ole ülikooliga mingit pistmist. Test on tasuline ja maksab 200\$. Selles testis kontrollitakse mõtlemisvõimet ja -kiirust. Nagu keskkooli lõpueksameid, teeb õpilane ka seda testi emakeeles (12 keeles on ette valmistatud, kui sellest ei jätku, siis õpilase nõudel valmistatakse ette tema poolt nimetatud keeles).

♦ Iga ülikooli WWW leheküljel on tema nõuded sisseastujatele. Sõltuvalt erialast esitatakse erinõuded minimaalsete ainepunktide osas (mäletate neid aine õppimise sügavust iseloomustavaid numbreid?). Samas on ka kahekoordinaadiline tabel X - Y nõutud hinnete kohta.

♦ Õpilane tohib anda avalduse maksimaalselt kolme ülikooli üheaegselt (iga registreerimine 300\$) ja igas koolis maksimaalselt neljale erialale (eelisjärjekord). Oma koduarvutist näeb ta kogu pingerea ja enda asukohta selles.

Üliõpilane võib õppida täiskoor-musega, 0,75; 0,5 või 0,25 koor-musega, kuid aastatasu on ikka sama (3300\$). Riik annab väikese protsendiga laenu. Kui koolilast tahetakse abistada (konkreetsel lapse määrab haridusministeerium), siis võib ta õppida poole hinnaga. Ju siis on too koolilaps ka väärt, et riik on nõus tema eest nii palju maksma. Suurem arv abistatavaid hinda veelgi alla kahjuks ei võta (ega te ometi ei arva, et see mõte tuli teile esimesena?)

Loengute külastamine on kohustuslik. Eksamil on kaks katset, kirja läheb teine (ka sel juhul, kui tulemus on nõrgem).

Et minna edasi magistratuuri, peavad bakalaureuse hinded olema vähemalt 80%.

Ülikoolide õppejõud

Ülikooli **president** valitakse 5 aastaks. Maksimaalne valimisperioodide arv on kolm. Ta on esinduslik kuju, kelle üheks tähtsamaks ülesandeks on raha väljaajamine erinevatelt annetatjalt üle kogu maailma (põhiliselt rikastelt ameerika juutidelt). Igal ülikooli korpusel (või auditooriumil, laboril) on küljes tahvlike nime(de)ga, kelle raha eest on ta ülesehitatud (või labor sisustatud). See torkas silma üle kogu riigi, mitte ainult haridussüsteemis (parkide rajamine, tunnelite ehitamine, kirikute restaureerimine jne igal pool need vasktahvlikesed annetajate nimedega).

Õppeprotsessi juhivad **rektor**. Valitakse kaheks (2 korda maksimaalselt) aastaks. Tingimata professor. **Dekaan** valitakse neljaks (2 korda maksimaalselt) aastaks. **Kateedrijuhataja** valitakse kaheks (2 korda maksimaalselt). **Senat** täidab enamvähem samu funktsioone nagu meie ülikooli nõukogu.

Õppejõudude ametinimetused on: **professor, dotsent, lektor, assistent**. Praktilisi tunde viivad põhiliselt läbi **magistrandid** ja **doktorandid** (saavad selle eest aastamaksust vabaks). Õppejõududel ümbervalimisi ei ole. Kui ta on oma koha saanud, siis kuni pensionini, mis on 68aastaselt kohustuslik.

Avalik doktoritöö kaitsmine on harvaesinev nähtus. Valmis töö saadetakse laiali neljale oponendile (nimed salastatud). Kui kõik arva-

mused on ühel meelel, siis on tulemus käes (kas positiivne või ei). Kui üksmeel hinnanguis puudub, toimub avalik kaitsmine. Iga seitsmes õppeaasta on õppejõududel vaba (enesetäiendamine, palk püsib). Paljud neist lähevad selleks ajaks loenguid pidama või mõnda teise riiki teadustööd tegema.

Palk ei ole diferentseeritud — kraad, staaz ja ametikoht määravad palga täpselt ja võrdselt üle kogu riigi.

Tuleb nagu midagi tuttavat ette, eks ole! Nagu kunagi NSVLs. On ju kolmandik ülikooli õppejõududest endisest Liidust pärit. Kuid numbrid on juba hoopis teised — mitte ainult endise Liiduga, vaid loomulikult ka meiega võrreldes:

♦ dotsendi palk on 5000\$ kuus + 4500\$ aastas suvisteks sõitudeks konverentsidele + eraldised seitsmenda aasta jaoks

♦ professoril on need numbrid vastavalt 5300\$ ja 7500\$

♦ assistentide ja lektorite kohad täidavad tavaliselt magistrandid ja doktorandid. Sel juhul ei saa nad küll vastavat ametipalka (kahjuks ei märkinud ma üles, kui suur see üldiselt on), kuid töö ülikoolis vabastab nad õppemaksust. Lisaks saavad nad stipendiumi 2500\$ kuus.

Kahjuks pole siin kirjas loomulikult kaugeltki kõik, mis mul märkmetest võtta on. Tuletan meelde, et seminar kestis ikkagi kuu aega. Arvan aga, et avaldatud sai nendest materjalidest tähtsam osa, mille järgi saab lugeja nii riigist kui ka sealsest haridussüsteemist juba mingi ülevaate. Õige pildi saaks igaüks ise kõike nähes. Mida ma igaühele soovitan — saades küll aru, et soovitusel üksi on vähe.

Raamatukogu uudised

Ilmus bibliograafia "Eesti tehnikaartiklid 1936-1940"

Tehnikaülikooli 80. aastapäevaks valmis raamatukogul mahukas nimestik "Eesti tehnikaartiklid 1936-1940". Ilmunud köide moodustab ühe osa koostavast tehnikaartiklite bibliograafiast aastate 1918-1944 kohta.

Nimestik loetleb eestikeelseid tehnikaartikleid ja sõnumeid, mis on ilmunud Eesti ajakirjades, jätkväljaannetes, kalendrites, koguteostes ja ajalehtede tehnikalisades aastail 1936-1940. Bibliograafia sisaldab üle 6400 kirje energeetika, sidetehnika, mäe- ja keemiatööstuse, metallitööstuse, metsa- ja puidutööstuse, ehituse, transpordi, kergetööstuse, toiduainete tehnoloogia, põllumajandustehnika, tuletõrje, sõjatehnika jm aladelt.

Tehnikaartiklite kõrval on nimestikku võetud ka kirjutisi loodus- ja täppiseaduste alalt, ülevaateid Eesti jt riikide majandusest ja kaubandusest. Valikuselt leidub artikleid, mis käsitlevad haridust, seltse ja ühinguid.

Väljaande elektroonilise versiooniga on võimalik tutvuda raamatukogu veebi leheküljel aadressil <http://www.lib.ttu.ee> (TTÜR väljaanded). Nimestiku aluseks

on vastav andmebaas TTÜ Raamatukogu bibliograafiasektoris (Akadeemia tee 7), kus saab teavet otsida paljude otsitunnuste järgi.

Nimestiku esitlus TTÜs toimus 16. septembril, kus osalesid ka TTÜ rektor Olav Aarna, õppejõud Vahur Mägi, Enno Soonurm ja Leo Õispuu. Osalejad tõdesid, et vaatamata hoogsale infotehnika arengule ja elektroonilise

kirjastamisele ei kahane veel aastateks trükiväljaande väärtus.

Nimestiku ostmiseks pöörduda TTÜ raamatukogu komplekteerimisosakonda, Akadeemia tee 7, tel 6203 558, e-mail: lipand@lib.ttu.ee.

Aiki Tibar
köite toimetaja
TTÜ raamatukogu

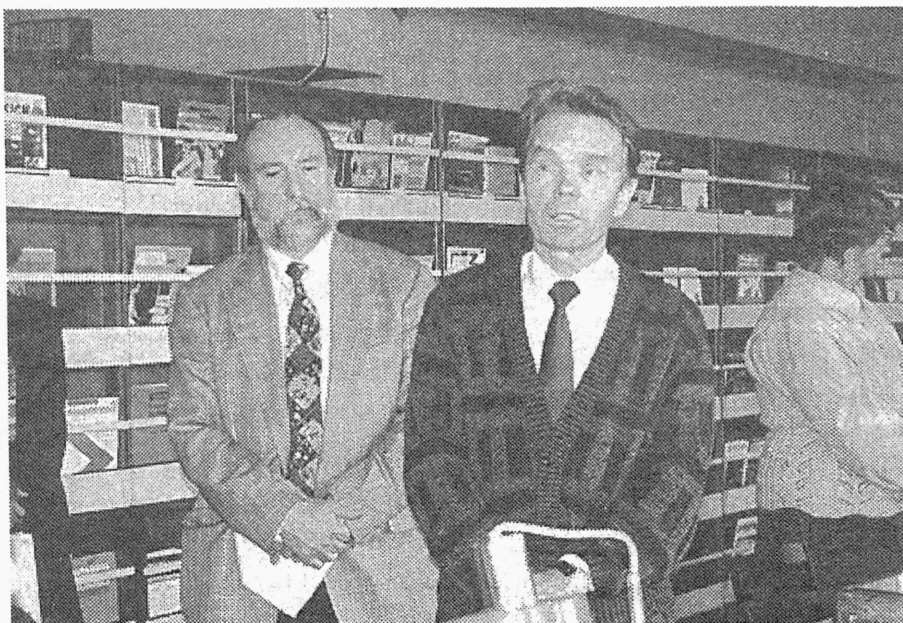
TTÜ õppejõud, Eesti tehnikaloo uurijad (vasakult) Enno Soonurm, Vahur Mägi ja Leo Õispuu artiklikogumiku esitlusel.

Maailm Eestisse

1. - 9. oktoobrini toimus raamatunäitus "Maailm Eestisse III". Välja oli pandud 255 välisraamatut, mis saabusid meile "Lange & Springer Buchprojekt" vahendusel, ja 77 raamatut, mille ülikool sai mitme PHARE projekti raames.

Pildil:

Näitust tutvustasid kirjastuse Springer esindaja härra Peter Helferich (vasakul) ja professor Enn Mellikov.

Fotod Meida Jalast.

SAKSAMAALE ÕPPIMA DAADi kaudu

Saadaval on ja võib taotleda 1999/2000. õ.a **Saksa Akadeemilise Välisvahetuse (DAAD)** stipendiume kraadiõppeüliõpilastele (ka viimase õppeaasta üliõpilastele) ning teadlastele õppimiseks ja enesetäiendamiseks Saksamaa kõrgkoolides või teadusasutustes:

- Aastastipendium kestvusega 10 kuud (1. 10.1999 — 31.07.2000)

Kõikide erialade ülikoolilõpetanutele, kes soovivad mõnes Saksamaa ülikoolis kraadiõppes jätkata, uurimistööd teha või promotsiooni läbida.

Vanusepiir stipendiumi alguse hetkel on 32 aastat.

- Lühiaastastipendium 1 - 6 kuud (mai 1999 — jaanuar 2000)

Kõikide erialade ülikoolilõpetanutele ja noorteadlastele, kes mõnes saksa ülikoolis või teadusinstituudis uurimistööd teha soovivad, eriti seotuna promotsiooniga kodumaal. Vanusepiir 32 eluaastat.

- Semestristipendium 5 kuud (oktoober 1999 -- veebruar 2000)

Germanistika eriala üliõpilastele, kes kolmandal või neljandal õppeaastal ühe semestri mõnes saksa ülikoolis õppida soovivad.

- Kõrgkoolide suvekursuste stipendium 1 kuu

Mõeldud Saksamaa ülikoolis saksa keele ja kirjanduse ning saksa koduloo suvekursustel osalemiseks. Eelistatakse humanitaar- ja sotsiaalteaduste üliõpilasi.

- Uurimisstipendium 1 - 3 kuud (aprill 1999 - jaanuar 2000)

Ülikoolides, kõrgkoolides või teadusasutustes töötavatele teaduskraadi omavatele teaduritele, kes soovivad mõnes Saksamaa ülikoolis või teadusasutuses teadustööd teha.

Ankeetide esitamise tähtaeg **5. november 1998** välissuhete talituses **VI - 212 tel 620 35 03**. Samas taotlusankeetid ja lähem info.

Välissuhete talitus

80. sünnipäevaks kingiti meile:

Puuskulptuur (kinkija Ilmar Laul, ehitustootluse instituudi erakorraline lektor)

linoollõige (Eesti Põllumajandusülikool)

väike püramiid (Tallinna Kõrgem Tehnikakool)

vapp (Kaitseministeerium)

raamat, vaas (Stralsundi Rakenduskõrgkool)

Auaadress (Andres Varik ja Põllumajandusministeerium)

raamat (Juhani Jaakkola ja Lappeenranta Tehnikaülikool)

märkmik (Tallinna Pedagoogikaülikool)

metallplaat karbis (Budapesti Tehnikaülikool)

raamatud (Korp! Leola)

lint, pilt (Kaunase Tehnikaülikool)

pilt (Vilniuse Tehnikaülikool)

medal (Soome Tehnikateaduste Akadeemia)

puupõrsas-rahakarp (Eesti Teadusfond)

taldrik (Eesti Muusikaakadeemia)

klaasvitraazh (Tartu Ülikool)

raamat, auaadress (Riia Tehnikaülikool)

auaadress (Pori Tehnikum)

müts (Tallinna Tehnikagümnaasium)

gravüür (kunstnik Feliks Sarv)

Teated

24. septembril

toimus TTÜs Phare seminar teemal "Anodic Formation of Noble Metal Oxides and their Role in Electrocatalysis." Loenguga esines prof L. D. Burke (University College Cork, Iirimaa).

25. septembril

avas raamatukogu peahoone fuajees näituse "Diplomiõpe. Informatsoonitehnika õppevaldkond. Erialakirjandust suunaõppele." Näitus oli üleval kuni 9. oktoobrini.

7.- 8. oktoobril

aktiviseerus BEST-Estonia (Board of European Students of Technology). 7ndal toimus organisatsiooni presentatsioon ja 8ndal tutvustav koosolek. Viimane viidi läbi BESTi Sky-baaris II ühika viiendal korrusel.

9. oktoobril

avas raamatukogu temaatilise näituse "Kingitusi TTÜ 80. aastapäevaks." Näitus jääb üles kuni 21. oktoobrini.

16. oktoobril

ilmub selle sügise esimene ajakiri TALLINNA ÜLIKOOID. 1998. aastal on see kolmas number. Asjast huvitatud ringkondadele soovib toimetust teatada, et n-ö ühiskondlikel alustel ilmuva ajakirja kohta on 3-4 numbrit õppeaastas maksimaalne saavutus. Trüki- jm tehnilised kulud on seni rahastanud vaid kaks ülikooli: Pedagoogikaülikool ja Tehnikaülikool. Omapoolset huvi asja vastu on ilmutanud nii mõnigi eraülikool. Toimetust ei ole seni nende projektosajaluse suhtes üheselt seisukohale asunud.

16.-18. oktoobril

toimub Viljandi C. R. Jakobsoni Gümnaasiumis arendusseminar 150le tudengile. Arutletakse inimese arengu kujundamise üle läbi rahvusvahelise kogemuse ja prof Ülo Vooglaidi juhtimisel leitakse, mida peame eneses hoidma, mida muutma. Korraldab AIESEC Eesti, telefonid viimaste vabade kohtade täitmiseks TTÜs 620 36 39, TTÜ KMKs (Kõrgemas Majanduskoolis) 646 33 25.

16. oktoobril

Polümeeride tehnoloogia professori kohale kandideerija Peep Christjansoni "Adhesioon ja adhesiivid" kell 10 auditooriumis VI-125. Kõik võivad kuulama tulla.

Ekskursioon äärealade ettevõtetes

Perifeeria ettevõtlus

Peale kevadist eksamisessiooni, 27.-28. juunil võttis majandusteaduskonna kolmas kursus (praeguseks juba neljas) omal algatusel ette õppekursiooni mõningatesse tuntud-teatud Eesti äärealade ettevõtetesse. Eesmärgiks oli uudistada, kuidas toimib Eesti perifeeria ettevõtlus kui üks sealse eluolu peegeldaja.

Idee tuli küll tudengitelt, kuid üritust toetas jõu ja nõuga majandusteaduskonna dekaan prof **Alari Purju**. Ta oli ka ainuke õppejõud, kes leidis aega ekskursioonist osavõtmiseks. Eelnevas organiseerimistöös püüti kaasata erinevate majandusvaldkondade õppejõude, et tudengitel oleks võimalik nähtule-kuuldule mitmesuguseid ja erineva lähenemisega kommentaare saada, kuid kahjuks on Tehnikaülikooli õppejõududel isegi suvel väga tihe graafik, mistõttu nad olid sunnitud pakkumisest loobuma.

Ida- ja Kagu-Eesti

Külalistavateks ettevõteteks said valikuliselt kaks Ida-Virumaa suuremat firmat: Repo Vabrikud Püssil ja Silmet Sillamäel. Lõuna-Eestis pälvis meie huvi Valga lihakombinaat, kelle tooted just viimasel ajal väga populaarseks on muutunud.

Vaieldamatult prima mulje ja suurima elamuse jättis esimene külastatud ettevõtte — Repo Vabrikud. Oli väga meeldiv tõdeda, et sellist kooliekskursiooni võeti tõsiselt ja huvi asja vastu oli mõlemapoolne. Kinnitus ettevõtmise õnnestumise kohta oli ka see, et ei tekkinud üsna tihti esile tulevat situatsiooni, kus "loengu" lõpus pole kellelgi mitte midagi küsida. Repo Vabrikutes ületati kõik ajagraafikus seatud limiidid ning lahkete vastuvõtjate juhendamisel tutvuti kogu vabriku tööga — alates tooraine vastuvõtust ja tootmise eripäradest kuni töötajate rahvusliku koosseisu protsendi määramiseni.

Sama päeva plaani jäi ka endise väga suure, kuid nüüdseks veidi taandunud ettevõtte Silmet külastamine. Et Silmetist ja paratamatult sinna juurde kuuluvast Sillamäest ülevaadet saada, viidi kogu üritus läbi Silmeti kõrgeima hoone katusel. Omapära ja uudsust Tallinna inimesele pakkus pidevalt tuntav alatoon Sillamäe otsesest seotusest nii Soilmweti kui ka Venemaaga. Siiani annab tunda linnakese varasem suletus muule maailmale.

Nagu tudengitele kohane, õõbiti ka seekord ühiselamus Jõhvis ning varahommikul algas sõit Valga poole. Kuna õppekursioon langes ajaliselt nädalavahetusele, siis oli orga-

niseerimisel mõningaid probleeme seliste ettevõtete leidmisega, kes töötaksid ja oleksid külastajatele avatud ka pühapäeval. Lahkesti võttis meid sel päeval vastu Valga Lihakombinaat, kus peale teravate elamuste anti kaasa ka kotitais kombinaadi tooteid, et oleks võimalik degusteerida, võrrelda ning tunnistada Valga kombinaadi head taset.

Kuues kord koos reisida

Neljakümnele osavõtjale oli õppekursioon hilisemate kommentaaride põhjal tore ettevõtmine, mille lõpu lähenedes ka järgmisi plaane seati. Antud ekskursioon oli T95 lipu all koolis käivatele tudengitele juba kuues suurem ühine ettevõtmine.

Korraldajate idee oli alguses võimalikult suurel hulgal kaasata ka õppejõude, kel võiks üliõpilaste seltskonnas samuti lõbus olla, kuid see soov täitus vaid osaliselt. Tõesti suur tänu dekaanile, kes aitas ekskursiooni korraldada ning selle ka kaasa tegi.

Ines Kallas

Aivar Hannolainen
ekskursiooni korraldajad

FOTOL: Tehnikaülikool Silmeti katusel

Kiri

INFO ei jõua üliõpilaseni

Käesolev kiri on koostatud eesmärgiga juhtida Tallinna Tehnikaülikooli tähelepanu probleemile, mis minu arvates on vägagi oluline ja vajaks seetõttu kindlasti lahendamist.

Igal aastal toimub erinevates välisriikides väga palju erinevaid kontaktpäevi, seminare, sümposiume, konverentse, kongresse jms, mis on suunatud otseselt või ka osaliselt üliõpilastele. Tihti on sellistele üritustele iseloomulik äärmiselt kõrge tase nii läbiva idee kui ka esinejate ja osalejate poolest. Minu isiklikud kogemused piirduvad küll vaid majandusvaldkondade üritustega, kuid julgen arvata, et sama puudutab ka muid valdkondi.

Informatsiooni erinevate välisürituste/õppimisvõimaluste kohta võivad Tallinna Tehnikaülikooli üliõpilased saada TTÜ välissuhete osakonnast (VI korpusest) ning stendidel. Siit tulenebki käesoleva kirja põhjus — informatsioon ei jõua üliõpilaseni. Loomulikult on see suuresti üliõpilaste endi viga — kes otsib, see leiab. See suur hulk üliõpilasi, kes pole näiteks kuulnudki sellise üksuse nagu välissuhete osakonna olemasolust TTÜ-s või kes ei ole harjunud stendidel informatsiooni lugema, võib süüdistada vaid iseennast. Samas võiks TTÜ siiski mõelda oma üliõpilaste teadlikkuse tõstmisele sellistes lihtsates asjades, kusjuures see ei vajaks mingeid suuri kulutusi.

Järgnevalt esitaksin kõrvalepõikena lühikärgse igal aastal Šveitsis, St Gallenis toimuvast rahvusvahelisest juhtimis-sümposiumist, mis sel aastal toimus juba 28-ndat korda ning millest õnnestus osa võtta ka käesoleva kirja autoril. Loodetavasti aitab see paremini mõista probleemi tegelikku sisu.

St Galleni juhtimis-sümposium on kahtlemata absoluutne tipp-sündmus kogu maailma majandusüliõpilastele.

Seda näitab nii osalejate-üliõpilaste kõrge tase (valik on üsna range) ning nende poolt esindatavate ülikoolide nimekiri (esindatud on kõik maailma tuntumad ülikoolid), majandusnimede ja nende poolt esindatavate firmade nimekiri (väga paljude globaalselt tuntud firmade presidendid, juhatuste esimehed jne. Väidan, et nii kõrgetasemelised majandusnimede delegatsioonid ei ole Eestis kunagi käinud ja arvatavasti ei saa ka tulema, kui St Gallenis käesoleval aastal), tuntud ühiskonnategelaste nimekiri, esindatud riikide arv (sellel aastal ca 65 riiki) kui ka korralduse tase jms.

Käesolevaga ei soovi ma mitte selgitada, kui palju annab sellisel üritusel osalemine mõnele isikule, vaid läheneda asjale veidi laiemalt. Kas meie ülikooli jaoks on tõesti täiesti ebaoluline, et tema nimi seisaks kõrvuti Harvardi või Oxfordiga; näidata, et tema õpetuse tase on nii kõrge, et tema üliõpilased suudavad võistelda kõigi teiste maailma ülikoolide üliõpilastega? Ma eeldan, et see on siiski oluline! Või kui minna veel rohkem laiali — kas väikese riigi jaoks on täiesti ebaoluline, et tema nimi kõlaks seal, kus on parajasti koos nii praegune kui ka tulevane maailma tippjuhtide/otsustajate seltskond? Ka vist mitte (nimetatud St Galleni sümposiumil oli Eestist vaid üks inimene, Lätist, Leedust, Valgevenest üldse mitte kedagi)!

Loomulikult ei ole kõik üritused nii esinduslikud kui ülalnimetatud St Galleni sümposium. Kuid see ei olegi peamine. Olulisim on just see, et Tallinna Tehnikaülikool kasutaks ära kõik oma võimalused (üliõpilased on ju tähtis osa Tehnikaülikoolist), mis avab tulevikus üha uusi võimalusi ülikoolile ning tõstab tema prestiiži nii üliõpilaste kui ka teiste inimeste silmis. Minu arvates on see piisav argument, et pisut vaeva näha.

Minu arvates oleks olukorra (ehk info liikumise) parandamiseks vaja teha järgmist:

1) Välissuhete osakonnal peaksid olema eraldi stendid peahoone fuajees, osakonna ukse kõrval, Koplis. Kõik üliõpilaste jaoks tulnud pakkumised tuleks lühiajaliselt esitada nimetatud stendidel (et vältida teadete kadumist stendidel, peaksid need stendid olema kaetud klaasi või mõne muu läbi paistva kattega).

2) Lühiajaliste võimaluste kohta peaks ilmuma kindlasti ka TTÜ ajalehes. Paranema peaks kindlasti ajalehe kättesaadavus — võiks igas korpuses (ka ühiselamud?) olla mõnes üldkäidavas kohas seina peal lihtne riul, kust oleks lehti väga lihtne kätte saada. Lehe uue numbri ilmumise puhul võiksid seintel (fuajeed, sööklad, jne) olla ka reklaamid koos peamiste rubriikide teemadega.

3) Rohkem võiks rõhuda ka tagasisidele üritustel osalenutelt. Võib-olla oleks isegi mõeldav presentatsioonide korraldamine, kus eri üritustel osalenud inimesed räägiksid paari sõnaga antud üritusest; mida on vaja teha, et osaleda järgmisel aastal; jagataks kontakt-aadresse (sh internetileheküljed) jne.

4) Ehk on mõeldav, et ka mõnel paari-päevasel üritusel osalemise eest (pean silmas üritusi, kuhu pääsemiseks on vaja teha suurt eeltööd, kirjutada lühiajaline, esseid jms) saaksid üliõpilased arvestuspunkte oma õpingukavadesse (IAP). See eeldaks muidugi küllaldase teabe olemasolu ürituse sisust ja tasemest ning osaleja panusest sinna.

Loodetavasti aitab ülaltoodud ettepanekute arvestamine käsitletavat probleemi lahendada.

Lugupidamisega

Imre-Gustav Vellamaa
majandusteaduste magistrant